

ποῦ τὸ μελέτησαν, δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ φαίνεται γιγαντινόν.

Μὲ τὸ θάρρος καὶ τὸν ἐνθουσιασμό, ποῦ γιὰ τῆ' ἰδέα σήμερα δουλεύει ὁ καθένας, ἔχοντας γιὰ στήριγμα καὶ ἔργα ἀθανάτων νεκρῶν, δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ πετύχουμε καὶ γρήγορα νὰ βασιλέψῃ ἡ γλώσσα μας, ποῦ ὅ' ἀνοίξῃ στὸ γένος καινούργιους ορίζοντες, μορφώνοντας το σύμφωνα μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ.

22. 4)05.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΚΟΡΦΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Ἀπὸ τῆ συλλ γῆ τοῦ κ. Δ. Σπίγγου)

* Ἀνάμεσα σὲ δυὸ βουνά κλημά 'ναι φυτεμένο(*).

Κάνει σταφύλι κόκκινο, κάνει κρασί μοσκάτο*

* Ὅσες μανάδες κι' ἂν τὸ πιούν, καμὶὰ παιδί δὲν κάνει,

Νᾶχε τὸ πιῆ κι' ἡ μάνα μου νὰ μὴν εἶχε μὲ κάμη.

* Ἀφόντις ἐγεννήθηκα ποτὲ καλὸ δὲν εἶδα.

* Ὅλο στὰ ξένα προβατῶ, στὰ ξένα παραδέρνω*

Κ' ἐκεῖ στὰ ξένα πούμουνα, μεγάλο θέμα ὅπου εἶδα!

Νὰ πάρῃ ὁ λύκος τὸ παιδί ἀπ' τὸ βυζὶ τῆς μάνας.

Χίλιοι πεζοὶ-ν-ἀτρέξανε, χίλιοι καθαλαρέοι,

Κανένας δὲν ἀρρέβαρε, παρὰ ἡ καχμένη ἡ μάνα

Πῆγε ν' ἀπάξῃ τὸ παιδί ἀπ' τοῦ θεριοῦ τὸ στόμα.

* Φᾶς με λύκο ἐμένανε κι' ἀφῆσε τὸ παιδάκι

Νὰ φᾶς κριᾶς καὶ κόκκαλο καὶ πάλα νὰ σοῦ μείνῃ.*

Κ' ἐκεῖ ἀποκρίθῃ τὸ παιδί ἀπ' τοῦ θεριοῦ τὸ στόμα*

* Φᾶς με λύκο ἐμένανε κι' ἀφῆσέ μου τὴ μάνα,

Τί δντες ἐπούλιε τὸ κρασί, νερὸ τοῦθανε μέσα,

Κι' ὠρkiζε τὸ παιδάκι τῆς λύκος νὰ τῆς τὸ φῆ*

* Ὀντες ἐπούλιε τὸ τυρί, τοῦθαν' ἀσθέστη μέσα,

Κι' ὠρkiζε τὸ παιδάκι τῆς λύκος νὰ τῆς τὸ φῆ*

* Ὀντες ἐπούλιε τὸ ψωμί, τοῦθανε ἄμμο μέσα

Κι' ὠρkiζε τὸ παιδάκι τῆς λύκος νὰ τῆς τὸ φῆ.

Φᾶς με λύκο, φᾶς με, κι' ἄφῆσέ μου τὴ μάνα,

Νὰ φᾶς ἀρνὶ τρυφερ' ἀρνὶ καὶ τρυφερὸ κατσίκι....*

Φεύγει καὶ πάει σπῆτι τῆς τὸ στήθι τῆς χτυπώντας.

* Τὸ τραγοῦδι σὲζεται ἔτσι στὸ χωριὸ "Ἀοι-Δοῦλοι.

βράχος στὴ δουλειά σου.
— Τὸ χρέος μου μονάχα κάνω, μὴν λείπει ἀπότομα. Δὲν πρέπει νὰ τρώου ἄδικα τὸ ψωμί τ' ἀφεντικού.
* Ἐβγαλε ἀπὸ τὸ ζουνάρι του ἓνα τσεκουρί κι' ἄρχισε νὰ μαστορέβῃ μιὰ λουτσίνα.
— Μὰ δὲν ἔχεις γυναίκα; τὸν ρωτάω.
— Ὁχι, μὴν κάνει μὲ λύπη, πέθαν' ἡ δυστυχισμένη καὶ μᾶς ἀφῆσε, πάνε τώρα τρεῖς μῆνες.
— Τὰ κακομοίρικα τὰ παιδιὰ, ψιθύρισα.
* Ὅστος ὁ φίλος μου ξέχασε κιάλα τις βαριές συλλογές καὶ βγήκεν ὄζω τραβώντας μ' ὄρμη τὴν πόρτα.
Σὰν ἔμεινα μονάχος ξέπαζα τὴν καλύθα, ποῦ μοῦ φαίνονταν ἀκόμα πιὸ πένθημη. Μιὰ δυνατὴ μυρουδιά καπνοῦ μὴν πνιγε τὸ λαϊμό. Ἡ κοπελλοῦλα καθόντανε πάντα στὸ σκαμνάκι τῆς μὲ τὰ πόδια κρεμασμένα· κάθε τόσο ἀναστήκωνε στὴν πλάτη τῆς τὸ πουνκάμισό τῆς κι' ἐκουνούσε τὴ φτώχῃ κούνια.
— Πῶς σὲ λένε; ρωτάω.
— Οὐλέτα, μ' ἀποκρίνεται μ' ἀδύνατη φωνοῦλα.
— Ἐπαψε ἡ μπόρα, κάνει μπαίνοντας ὁ δασοφύλακας· ἂν ὀρίζεις, ἀφεντικό, σὰς ξεβγάνω ἴσα μὲ

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸ τῆς Παιδείας (sic)
Σοφολογιώτατε καὶ Μακροσκελέστατε κ. Ὑπουργέ,

Μί ὄλο τὸ σέβας ὑποβάλλω πρὸς τὴν Μακροσκελότητά σου, πῶς ἂν ἀντι νὰ διορθώνεις τὸ Καταστατικὸ τοῦ Συλλόγου διόρθωσης τὰ Σχολιά (ποῦ τάχα εἶναι δουλιὰ σου νὰ φροντίζεις) ἀπαγορεύοντας τις φυλλάδες τοῦ Μιστριώτη, θὰ ὠφελοῦσες πολὺ περισσότερο τὸ Ἔθνος. Σοῦ ὑποβάλλω τὴν ἀπαγόρευση, δίχως ὁμως νὰ ἐλπίζω. Καὶ νὰ γιατί. Ὁ καλὸς σου γιὸς μπῆκε ὡς ἀντίδικος παράνομα μέσα στὴ Βουλῇ. Ὅσα λοιπόν ἓνας πατέρας τόσο παραγνωρίζει τὰ χρέη του πρὸς τὰ παιδιὰ του, ὥστε νὰ τοὺς ἀρχίζει τὸ στάδιό τους μὲ μιὰ παρανομία, δὲν εἶναι πιθανὸ πῶς θὰν τὸν παραζαλλίζουν τὰ χρέη του πρὸς τὸ Ἔθνος. Ἴσως μάλιστα ἡ Μακροσκελότητά σου γελᾷ μὲ τὴν ἀπέραντη ἀπλακωσιά μου, ποῦ τὸ νομίζω δυνατὸ νὰ κακοκαρδίσεις ἴσα ἴσα τὸ Μιστριώτη, ἓνα ἀπὸ τὰ δικλεχτὰ πρωτοπαλικάρα τοῦ Ντεληγιαννισμοῦ.

Τῆς Μακροσκελότητός Σου χυδαῖσθης δούλος
Γιάννης Τσικούρης

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Στὸ παραθύρι μου—κρέμεται στὸ ἀκρογιάλι μου—τὸ χλωμὸ πορτραῖτο τῆς ξανθῆς νεότητος φαίνεται, στὸν Ἀπριλίτικον ἡλιο ποῦ βασιλεύει· ἓνα ἄσπρο μαντήλι σαλεύω κατὰ τῶν μαύρων μου βράχων τὸ περιγιάλι, κατὰ τὸν ἥλιο σου ποῦ φεύγει στὴ βάρκα, καὶ ἡ ἄσπρη νταντέλα τῶν μαύρων μου βράχων ἀνατριχιάζει ἀφρόκοπη.
Θλιμμένα, ἀγὰ τὰ χέρια σειοῦνε τὸ χαιρετισμό, καὶ τὸ κάτασπρο μαντήλι ἀστράφτει στὰ μάτια καὶ τὰ δακρυζέει, καὶ ἀπὸ μακρυνά τώρα σὰν πεταλούδας φτεροὶ φαίνεται, ποῦ στὸ χλωμὸ πορτραῖτο τοῦ πηραθυριοῦ μου τριγυρνάει, στὸ πορτραῖτο ποῦ γέρνει πρὸς τῆς γαλήνιας θάλασσας τὸν ἥσυχον καθρέφτη, ἐκεῖ νὰ ἰδῇ τὰ μάτια σου τὰ βουρκαωμένα καὶ πλεοῦμενα στὰ βάρη, καὶ τὰ χερσάκια νὰ κινοῦν γιὰ πάντα τὸ ἄσπρο μαντήλι τοῦ χωρισμοῦ.
Ἡ ἄσπρη νταντέλα στοὺς μαύρους μου βράχους αἰώνια ἀσπρολογαίει μακραίνοντας, ζώνοντας τὰ πε-

ριγιάλια—καὶ πάντα τὸ χλωμάρωστο πορτραῖτο στὸ παράθυρό μου γέρνει τὸ κεφάλι τηράζοντας τὴν ἥσυχον θάλασσα, καὶ σειοῦντας τὸ μαντήλι στὸ χέρι σὲ χαιρετάει. Τὸ πλοῖο μακρυνά δὲν ἐρηξεν ἀραξοβόλι, καὶ τὸ ζῶσαν τοῦ Ἀπριλίου ἰδίκα τὰ ῥόδα γιὰ νὰ σὲ δεχτῇ, καὶ ἡ θάλασσα τὸ ἀγκάλιασε ὀλογάλανο στὸ φῶς τῆς, καὶ γὰ χλωμὸ πορτραῖτο στὸ παράθυρο γιὰ σένα πάντα ξεμπλιάζω τὴν ἄσπρη νταντέλα τῶν μαύρων μου βράχων.
Στὸ μαυρονῆσι μου ἀσπρολογαίει ἀκόμα, καὶ τὸ ἄρωστο πορτραῖτον ἀγναντεύει ἀπ' τὸ παράθυρο, καὶ ἡ νταντέλα μακραίνει σ' ἀκρογιάλια, καὶ τὰ μαντήλια τοῦ χωρισμοῦ θὰ κενήσω σὲ κάθε ἀκρογιάλι νὰ σημαδεύουν σε, τὰ δάκρυα νὰ δακρυζέης. Ὡς καὶ τὸ ἀμπέλι ποῦ πυκνόφυλλο ἀγκυλιάζει τὸν ἐξώστη μου, καὶ πλέχει νταντέλα ὀλοπράσινη στὸ παράθυρο τοῦ χλωμοῦ πορτραῖτου, αἰθρο θυμὸ καὶ πόθο τὰ σταφύλια θὰ ὠριμάσῃ, καὶ τις ῥόγες τοῦ ἔρωτα θὰ δέσῃ μὲ κλαδιὰ πόθου γύρω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ χλωμοῦ μου πορτραῖτου, στὸ χωρισμό μας...
Μὰ ἐγὼ ξεμπλιάζω πάντα τὴ νταντέλα τῶν μαύρων μου βράχων.— Τὸ πλοῖο τώρα δὲ φαίνεται, τὸ ἄσπρο μαντήλι ἐχάθη—στὸ μαυρονῆσι μου βλέπω τὸν ἥσιο σου... Τώρα τὸ χλωμὸ πορτραῖτο σὲ χαιρετάει μὲ τὴν ἄσπρη νταντέλα τῶν μαύρων του βράχων...
Καρδαμύλη. ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΣΕΑΓΙΑΝΝΗΣ
Ὁ κύριος Κανονίδης νέος (πολὺ καθὼς πρέπει καὶ ἄνθρωπος τοῦ κόσμου) συναντᾷ τὸ φίλο του κ. Φουκαρίδη, δημοσιογράφον μὲ δέξια.
— Ὁ γιὰ σου, ἀγκυπητέ μου! ἔρχεται νὰ σοῦ δώσω μιὰ μπέρα;
— Μετὰ χαρῆς, φίλε κατῆ μου, ἀποκρίνεται ὁ κύριος μὲ τὴν δέξια, μὰ σοῦ κίνω τὴ δήλωσῃ ὅτι καὶ σήμερα δὲν ἔχω πεντάρα.
— Δὲν πειράζει, ἔχω ἐγὼ κάποιο τάλληρο.
— Μὰ δὲ μοῦ λές, βρε ἀεργέ, πῶς τὰ καταφέρνεις καὶ βρίσκεις πάντα μὲ παράδες; Ποιὸ εἶναι ἐπὶ τέλους τὸ μυστικὸ σου; ἔρωτᾷ μὲ κάποια ζήλια ὁ κ. Φουκαρίδης.
— Ἀπλούστατα, φίλε μου, δὲν πλερώνω ποτὲ τὰ παλιά μου χρέη!...
— Καλὲ' μὲ τὰ καινούργια;
— Τὰ καινούργια' χρέη, ἀπολογεῖται ὁ ἄλλος καθὼς πρέπει νέος, τὰ φέρω καὶ γίνονται παλιά...
— Τώρα τώρα τοὺς συγυρίζω, εἶπε φέρνοντας τὰμάξι μου.
— Ἄς ἀφήσουμε δῶ τὸ ντροσκι. Ἐρχομαὶ μαζί σου στὴ λαγκαδιά.
— Ὅπως ὀρίζετε, ἀφεντικό' σὰ γυρίσουμε σὰς ξεβγάνω.
Ξεκινήσαμε.
Ὁ δασοφύλακας βᾶδιζε ὀμπρός· μόλις δυνόμουνα καὶ τὸν ἀκολουθοῦσα μέσα στὰ χαμοκλαδά καὶ τὰ χορτάρια, ποῦ μᾶς ἔρχονταν ὡς τὸ λαϊμό. Κάθε τόσο στέκονταν καὶ μούλεγε:
— Ἀκοῦς, ἀφέντη τις τσεκουριές;
Ὅστος ἐγὼ τίποτα, τσιμουδιά δὲν ἀκουγα.
Ἐπὶ ἀπὸ λίγο βρισκόμαστε στὸ λαγκαδι. Ὁ ἀγέρας σάπασε κι' ἀκουσα καθαρὰ τοὺς χτύπους τοῦ τσεκουριοῦ.
Ξακλουθῆσαμε τὸ δρόμο μας μέσα στὰ χορτάρια· τὰ βρύα φουσκωμένα νερὸ βούλιαζαν στὶς πατησιές μας σὰ σφουγγάρι, ποῦ στύφτει.
Ἐνα κούφιο τρίξιμο, ποῦ βάσταζε πολὺ, χτύπησε στὸ αὐτί μου.
— Πᾶει, κάνει ὁ Μπιρούκος, τὸκοψαν.
Ἀίλο-λίγο ὁ οὐρανὸς ξαστέριαζε· εἴμαστε τώρα στὴν ἀκρῆ τοῦ λαγκαδιοῦ.

τὴν ἀκρῆ τοῦ δάσου.
Σηκώθηκα γιὰ νὰ φύγωμε.
Ὁ Μπιρούκος πῆρε τὸ τουφέκι του καὶ ζέτασε τὴ γιόμοση.
— Καὶ τὸ τουφέκι τί τὸ θέλεις; τοῦ εἶπα.
— Κάτου κεῖ, στὴν λαγκαδιά τοῦ Κόμπουλι, θάνω στοίχημα πῶς κόβουν ξύλα.
— Καὶ μπορεῖς ν' ἀκούσης ἀπὸ δῶ;
— Ὁχι ἀπὸ δῶ, μὰ ἀπὸ τὴν αὐλή.
Ξεκινήσαμε μαζί. Ἡ βροχὴ ἔπαψε· ἓνα πυκνὸ νερόπεπλο, ποῦ σὶ ἀστραπὲς διάσκιζαν, τεντώνονταν στὸν ὀρίζοντα· πάνωθὲ μας, ὁ οὐρανὸς ἦταν σκοτεινὸς καὶ τὰστέρια πᾶσκιζαν χαριτωμένα νὰ ξεπροβάλλουν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σύνεφα τῆς βροχῆς.
Ἀφινόμενα· στὴ φχαριστήσῃ ποῦ φέρνει ἡ μυρουδιά τοῦ βρεμένου ξύλου καὶ μὲ τὸ ν' ἀκούω τὸ μουσικὸ μουμουρίσμα τῶν σταλαματιῶν τοῦ νεροῦ καθὼς πέφτουν ἀπὸ τὰ φύλλα. Ὁ Μπιρούκος μ' ἀποτραβήξε ἀπὸ τὸ ξέχασμά μου.
— Νὰ κεῖ κάτου, λείπει τεντώνοντας πρὸς τὴ δύση τὸ χέρι του, γιὰ δέστε τοὺς μασκαράδες διάλεξαν καὶ τὸν καιρὸ.
Μὰ γὰ δὲν ἀκουγα ἄλλο ἐξὸν ἀπὸ τὸ γλυκὸ ἀναστρέναγμα τοῦ διαβατάριου ἀνεμιοῦ, ἐξὸν ἀπὸ τὰ φύλλα ποῦ πέφτουνε.